

Általános információk

Az Európai Unió célul tűzte ki a szabadságon, a biztonságon és a jog érvényesülésén alapuló térség létrehozását, és ennek érdekében intézkedéseket fogad el a határon átnyúló vonatkozású polgári ügyekben folytatott igazságügyi együttműködés kapcsán. Ugyanakkor a belső piacon a polgárok mobilitásának növekedésével egyrészt nagyobb rugalmasságra, másrészt nagyobb jogbiztonságra van szükség.

A házasság felbontására és a különválásra alkalmazandó jog területén létrehozandó megerősített együttműködés végrehajtásáról szóló, 2010. december 20-i **1259/2010/EU tanácsi rendelet** (ún. III. Római Rendelet) a jogbiztonság, a kiszámíthatóság és a rugalmasság szempontjából megfelelő megoldásokat biztosít a polgároknak, emellett védi a gyengébb helyzetben lévő feleket a házasság felbontását kísérelő viták során és megakadályozza a legkedvezőbb igazságszolgáltatási fórum kiválasztására való törekvéseket („forum shopping”). Ez segít megelőzni a bonyolult, hosszadalmas és érzelmileg megterhelő eljárásokat is.

Az 1259/2010/EU rendelet konkrétan lehetővé teszi a nemzetközi párok számára, hogy előre megállapodjanak arról, melyik jog szabályozza házasságuk felbontását vagy különválásukat, feltéve, hogy a kiválasztott jog azon tagállam joga, amelyhez szorosabb kapcsolat fűzi őket. Amennyiben a pár erről nem tud megegyezni, a bíróságok közös szabályok alapján dönthetnek arról, hogy melyik ország joga alkalmazandó.

A rendelet azonban nem alkalmazandó a következő kérdésekre: a természetes személyek jogképessége; a házasság létezése, érvényessége vagy elismerése; a házasság érvénytelenítése; a házastársak neve; a házasság vagyoni jogi következményei; a szülői felelősség; a tartási kötelezettség, a célvagyon és az öröklés. A rendelet nem érinti továbbá a házassági ügyekben és a szülői felelősségre vonatkozó eljárásokban a joghatóságról, valamint a határozatok elismeréséről és végrehajtásáról szóló 2201/2003/EK rendelet alkalmazását.

A rendelet a részt vevő tagállamok közötti megerősített együttműködés végrehajtásának eszköze. A megerősített együttműködés lehetővé teszi, hogy egy legalább kilenc tagállamból álló csoport az Unió nem kizárólagos hatáskörein belül intézkedéseket hajtson végre a Szerződések alkalmazási körébe tartozó területek valamelyikén. Az EUMSZ 331. cikke szerint a megerősített együttműködésben részt nem vevő tagállamok megtartják jogukat a már folyamatban lévő megerősített együttműködéshez való csatlakozásra.

Az európai igazságügyi portál a rendelet alkalmazásával kapcsolatos információkkal.

Megerősített Együttműködés

2010. július 12-én a Tanács elfogadta a **2010/405/EU határozatot**, amely felhatalmazta Belgiumot, Bulgáriát, Németországot, Spanyolországot, Franciaországot, Olaszországot, Lettországot, Luxemburgot, Magyarországot, Máltát, Ausztriát, Portugáliát, Romániát és Szlovéniát arra, hogy egymás között megerősített együttműködést hozzanak létre a házasság felbontására és a különválásra alkalmazandó jog területén. Következésképpen az említett 14 részt vevő tagállam elfogadta az **1259/2010 tanácsi rendeletet**, amely 2012. június 21-én vált alkalmazandóvá.

A Bizottság 2012. november 21-én elfogadta a házasság felbontására és a különválásra alkalmazandó jog területén folytatott megerősített együttműködésben Litvánia részvételének megerősítéséről szóló **2012/714/EU határozatot**. A határozat szerint az 1259/2010/EU rendelet 2014. május 22-től alkalmazandó Litvániára.

2014. január 27-én a Bizottság elfogadta a **2014/39/EU határozatot**, amely megerősíti Görögország részvételét a házasság felbontására és a különválásra alkalmazandó jog területén folytatott megerősített együttműködésben. A határozat alapján az 1259/2010/EU rendelet 2015. július 29-től alkalmazandó Görögországra.

A Bizottság 2016. augusztus 10-én elfogadta a házasság felbontására és a különválásra alkalmazandó jog területén folytatott megerősített együttműködésben Észtország részvételének megerősítéséről szóló **(EU) 2016/1366 határozatot**. A határozat értelmében az 1259/2010/EU rendelet 2018. február 11-től alkalmazandó Észtországban.

Ha szeretne részletesebben tájékozódni valamelyik tagállamról, válassza ki a kívánt ország zászlaját.

Kapcsolódó link

ARCHÍV Európai Igazságügyi Atlasz (a webhely 2017. szeptember 30-án megszűnt)

Utolsó frissítés: 09/07/2018

A honlapot az Európai Bizottság tartja fenn. Az ezen az oldalon található információ nem feltétlenül tükrözi az Európai Bizottság hivatalos álláspontját. A Bizottság semmilyen felelősséget vagy kötelezettséget nem vállal az e dokumentumban foglalt vagy említett információk és adatok tekintetében. Kérjük, az európai oldalak szerzői jogi szabályai vonatkozásában vegye figyelembe a jogi nyilatkozatot.

A házasság felbontására és a különválásra alkalmazandó jog - Belgium**A 7. cikk (2)–(4) bekezdése – Az alkalmazandó jog megválasztásáról szóló megállapodásra vonatkozó alaki előírások**

A belga jog nem határoz meg semmilyen konkrét alaki szabályt az 1259/2010/EU rendelet 7. cikke (2)–(4) bekezdésének megfelelően alkalmazandó jog kiválasztására.

Az 5. cikk (3) bekezdése – Az alkalmazandó jog kijelölésének lehetősége az eljárás során

Az alkalmazandó jog kiválasztására vonatkozó szabályokat illetően a belga nemzetközi magánjogi kódex (*Wetboek van internationaal privaatrecht/Code de droit international privé*) 55. cikke 2. §-ának (3) bekezdése értelmében a választást az első megjelenéskor meg kell adni (a *Belgisch Staatsblad/Moniteur belge* 2004. július 27-i számában közzétett, a nemzetközi magánjogról szóló, 2004. július 16-i törvény, amely 2004. október 1-jétől hatályos).

Utolsó frissítés: 28/07/2017

E lap nemzeti nyelvű változatát az adott tagállam tartja fenn. Az Európai Bizottság szolgálata készíti el a fordításokat a többi nyelvre. Előfordulhat, hogy az eredeti dokumentumon az illetékes tagállami hatóság által végzett változtatásokat a fordítások még nem tükrözik. Az Európai Bizottság nem vállal semmifajta felelősséget az e dokumentumban szereplő vagy abban hivatkozott információk vagy adatok tekintetében. Az ezen oldalért felelős tagállam szerzői jogi szabályait a Jogi nyilatkozatban tekintheti meg.

A házasság felbontására és a különválásra alkalmazandó jog - Németország**A 7. cikk (2)–(4) bekezdése – Az alkalmazandó jog megválasztásáról szóló megállapodásra vonatkozó alaki előírások**

A német jog szerint (az EGBGB 46. cikke (1) bekezdésének d) pontja) az alkalmazandó jog megválasztásáról szóló, az 1259/2010/EU rendelet 7. cikke (2)–(4) bekezdése szerinti megállapodásokat közjegyzői okiratba kell foglalni. A Polgári Törvénykönyv 127. cikkének a) pontja értelemszerűen alkalmazandó.

Az 5. cikk (3) bekezdése – Az alkalmazandó jog kijelölésének lehetősége az eljárás során

A német jog szerint (az EGBGB 46. cikke (2) bekezdésének d) pontja) a házastársak – az 1259/2010/EU rendelet 5. cikkének (3) bekezdése szerint – az elsőfokú tárgyalás lezárásáig jelölhetik ki az alkalmazandó jogot.

Utolsó frissítés: 16/10/2015

E lap nemzeti nyelvű változatát az adott tagállam tartja fenn. Az Európai Bizottság szolgálata készíti el a fordításokat a többi nyelvre. Előfordulhat, hogy az eredeti dokumentumon az illetékes tagállami hatóság által végzett változtatásokat a fordítások még nem tükrözik. Az Európai Bizottság nem vállal semmifajta felelősséget az e dokumentumban szereplő vagy abban hivatkozott információk vagy adatok tekintetében. Az ezen oldalért felelős tagállam szerzői jogi szabályait a Jogi nyilatkozatban tekintheti meg.

A házasság felbontására és a különválásra alkalmazandó jog - Észtország

A 7. cikk (2)–(4) bekezdése – Az alkalmazandó jog megválasztásáról szóló megállapodásra vonatkozó alaki előírások

A családjogi törvény 641. szakaszának (2) és (3) bekezdése alapján a házastársak megállapodhatnak a házasságuk felbontása esetén alkalmazandó törvényről személyesen, egy közjegyző által hitelesített formanyomtatvány kitöltése által, a Tanács 1259/2010/EU rendeletének megfelelően, illetve az ilyen bírósági eljárások kezdeményezése bejegyezhető e közjegyző által hitelesített formanyomtatványt helyettesítő eszközként.

Az 5. cikk (3) bekezdése – Az alkalmazandó jog kijelölésének lehetősége az eljárás során

A családjogi törvény 641. szakaszának (4) bekezdése alapján a házastársak megállapodást köthetnek, valamint bármikor módosíthatják e megállapodást, egészen a házasság felbontása iránti kérelem közjegyző általi elfogadásának időpontjáig, vagy bírósági eljárások esetében az előzetes eljárás lezárásáig, vagy írásbeli eljárás esetében a kérelem benyújtása határidejének lejártáig.

Utolsó frissítés: 07/01/2019

E lap nemzeti nyelvű változatát az adott tagállam tartja fenn. Az Európai Bizottság szolgálata készíti el a fordításokat a többi nyelvre. Előfordulhat, hogy az eredeti dokumentumon az illetékes tagállami hatóság által végzett változtatásokat a fordítások még nem tükrözik. Az Európai Bizottság nem vállal semmifajta felelősséget az e dokumentumban szereplő vagy abban hivatkozott információk vagy adatok tekintetében. Az ezen oldalért felelős tagállam szerzői jogi szabályait a Jogi nyilatkozatban tekintheti meg.

A házasság felbontására és a különválásra alkalmazandó jog - Görögország

Görögország e kérdésre vonatkozó közleményét követően az Európai Bizottság 2014. január 27-i határozatával (HL L 23., 41. o.) megerősítette Görögország részvételét a házasság felbontására és a különválásra alkalmazandó jog területén az 1259/2010/EK rendelettel („Róma III”) létrehozott, megerősített együttműködésben.

Az említett határozat értelmében az 1259/2010/EK rendelet Görögországban 2015. július 29-től alkalmazandó.

A 7. cikk (2)–(4) bekezdése – Az alkalmazandó jog megválasztásáról szóló megállapodásra vonatkozó alaki előírások

A görög jogban nincsenek olyan különös nemzeti rendelkezések, amelyek megszabnák az alkalmazandó jog kijelölésére vonatkozó – az 1259/2010/EK rendelet 7. cikkének (2)–(4) bekezdése szerinti – megállapodás alaki követelményeit.

Az 5. cikk (3) bekezdése – Az alkalmazandó jog kijelölésének lehetősége az eljárás során

A görög jogban nincsenek különös nemzeti rendelkezések az alkalmazandó jognak – az 1259/2010/EK rendelet 5. cikkének (3) bekezdése szerinti – kijelölésére vonatkozóan.

Utolsó frissítés: 11/03/2016

E lap nemzeti nyelvű változatát az adott tagállam tartja fenn. Az Európai Bizottság szolgálata készíti el a fordításokat a többi nyelvre. Előfordulhat, hogy az eredeti dokumentumon az illetékes tagállami hatóság által végzett változtatásokat a fordítások még nem tükrözik. Az Európai Bizottság nem vállal semmifajta felelősséget az e dokumentumban szereplő vagy abban hivatkozott információk vagy adatok tekintetében. Az ezen oldalért felelős tagállam szerzői jogi szabályait a Jogi nyilatkozatban tekintheti meg.

A házasság felbontására és a különválásra alkalmazandó jog - Spanyolország

A 7. cikk (2)–(4) bekezdése – Az alkalmazandó jog megválasztásáról szóló megállapodásra vonatkozó alaki előírások

A spanyol jogrend kiegészítő alaki követelményeket ír elő az 1259/2010/EU rendelet 7. cikkének (2) – (4) bekezdésével összhangban az alkalmazandó jogrend megválasztásáról szóló megállapodásokra vonatkozóan. Ezek a következők: az alkalmazandó jog megválasztására vonatkozó megállapodást közjegyző által kiállított közokiratba, vagy „documento auténtico-ként” olyan teljes bizonyító erejű magánokiratba kell foglalni, amelyen a keltezésnek és a felek aláírásának valódisága kétséget kizáró módon megállapítható annak ellenére, hogy az okiratot nem közjegyző készítette.

Az 5. cikk (3) bekezdése – Az alkalmazandó jog kijelölésének lehetősége az eljárás során

A spanyol jogrendszer szerint a házastársak nem választhatják meg az eljárás során alkalmazandó jogot.

Utolsó frissítés: 12/03/2019

E lap nemzeti nyelvű változatát az adott tagállam tartja fenn. Az Európai Bizottság szolgálata készíti el a fordításokat a többi nyelvre. Előfordulhat, hogy az eredeti dokumentumon az illetékes tagállami hatóság által végzett változtatásokat a fordítások még nem tükrözik. Az Európai Bizottság nem vállal semmifajta felelősséget az e dokumentumban szereplő vagy abban hivatkozott információk vagy adatok tekintetében. Az ezen oldalért felelős tagállam szerzői jogi szabályait a Jogi nyilatkozatban tekintheti meg.

Figyelem: az oldal eredeti nyelvű változata nemrég módosult. Az Ön által

kiválasztott nyelvi változatot most készítik fordítóink.

A házasság felbontására és a különválásra alkalmazandó jog - Franciaország

A 7. cikk (2)–(4) bekezdése – Az alkalmazandó jog megválasztásáról szóló megállapodásra vonatkozó alaki előírások

A rendelet három feltételt szab a jogválasztásról szóló megállapodás érvényességéhez: a megállapodást írásba kell foglalni, dátummal és aláírással ellátni.

A rendelet arra is lehetőséget ad az államoknak, hogy kiegészítő alaki szabályokat határozzanak meg, és részletezi, hogyan kell azokat alkalmazni a házastársak helyzetének függvényében.

A házasság felbontására vagy a különválásra vonatkozó ügyekben a francia jogban nincsenek alaki feltételeket szabályozó rendelkezések a jogválasztásra vonatkozó megállapodás érvényessége tekintetében. Franciaország ezért nem tett a 17. cikk (1) bekezdésének a) pontjában előírt nyilatkozatot.

Következésképpen a házastársak kezében van a döntés arról, hogy szakmai segítséget kérnek-e attól a szakembertől, akit a leginkább alkalmasnak tartanak arra, hogy felvilágosítsa őket.

Az 5. cikk (3) bekezdése – Az alkalmazandó jog kijelölésének lehetősége az eljárás során

A házastársak házasságának felbontására vagy különválására alkalmazandó jog kiválasztására vonatkozó megállapodás bármikor megköthető és módosítható, de legkésőbb a bírósághoz fordulás pillanatában.

Mindenesetre amennyiben az eljáró bíróság országa szerinti jog megengedi, a házastársak a bíróság előtt a bírósági eljárás során is jelölhetik az alkalmazandó jogot. (az 5. cikk (2) és (3) bekezdése).

A francia jogban ez a lehetőség nem szerepel kifejezetten. Ez magyarázza azt, hogy Franciaország miért nem tett a 17. cikk (1) bekezdésének b) pontjában előírt nyilatkozatot.

Utolsó frissítés: 02/12/2016

E lap nemzeti nyelvű változatát az adott tagállam tartja fenn. Az Európai Bizottság szolgálata készíti el a fordításokat a többi nyelvre. Előfordulhat, hogy az eredeti dokumentumon az illetékes tagállami hatóság által végzett változtatásokat a fordítások még nem tükrözik. Az Európai Bizottság nem vállal semmifajta felelősséget az e dokumentumban szereplő vagy abban hivatkozott információk vagy adatok tekintetében. Az ezen oldalért felelős tagállam szerzői jogi szabályait a Jogi nyilatkozatban tekintheti meg.

A házasság felbontására és a különválásra alkalmazandó jog - Lettország

A 7. cikk (2)–(4) bekezdése – Az alkalmazandó jog megválasztásáról szóló megállapodásra vonatkozó alaki előírások

A lett jog nem ír elő a jogválasztással kapcsolatos megállapodásokra vonatkozó, kiegészítő alaki szabályokat az 1259/2010/EU rendelet 7. cikkének (1) bekezdésében foglaltakon túlmenően.

Az 5. cikk (3) bekezdése – Az alkalmazandó jog kijelölésének lehetősége az eljárás során

A lett jog nem teszi lehetővé az alkalmazandó jog bíróság előtt az eljárás során történő kijelölését.

Utolsó frissítés: 06/02/2019

E lap nemzeti nyelvű változatát az adott tagállam tartja fenn. Az Európai Bizottság szolgálata készíti el a fordításokat a többi nyelvre. Előfordulhat, hogy az eredeti dokumentumon az illetékes tagállami hatóság által végzett változtatásokat a fordítások még nem tükrözik. Az Európai Bizottság nem vállal semmifajta felelősséget az e dokumentumban szereplő vagy abban hivatkozott információk vagy adatok tekintetében. Az ezen oldalért felelős tagállam szerzői jogi szabályait a Jogi nyilatkozatban tekintheti meg.

A házasság felbontására és a különválásra alkalmazandó jog - Luxemburg

A 7. cikk (2)–(4) bekezdése – Az alkalmazandó jog megválasztásáról szóló megállapodásra vonatkozó alaki előírások

Luxemburg jelenleg nem ír elő kiegészítő alaki követelményeket.

Az 5. cikk (3) bekezdése – Az alkalmazandó jog kijelölésének lehetősége az eljárás során

Luxemburg nem biztosít lehetőséget arra, hogy az alkalmazandó jogot a bíróság előtti eljárás folyamán jelöljék ki.

Utolsó frissítés: 23/04/2019

E lap nemzeti nyelvű változatát az adott tagállam tartja fenn. Az Európai Bizottság szolgálata készíti el a fordításokat a többi nyelvre. Előfordulhat, hogy az eredeti dokumentumon az illetékes tagállami hatóság által végzett változtatásokat a fordítások még nem tükrözik. Az Európai Bizottság nem vállal semmifajta felelősséget az e dokumentumban szereplő vagy abban hivatkozott információk vagy adatok tekintetében. Az ezen oldalért felelős tagállam szerzői jogi szabályait a Jogi nyilatkozatban tekintheti meg.

A házasság felbontására és a különválásra alkalmazandó jog - Magyarország

A 7. cikk (2)–(4) bekezdése – Az alkalmazandó jog megválasztásáról szóló megállapodásra vonatkozó alaki előírások

Az alkalmazandó jog megválasztásáról szóló megállapodásokra – az 1259/2010/EU rendelet 7. cikkének (1) bekezdésébe foglalt előírások mellett – nem vonatkoznak további alaki követelmények.

Az 5. cikk (3) bekezdése – Az alkalmazandó jog kijelölésének lehetősége az eljárás során

A házastársak jogválasztással legkésőbb a perfelvételi szakban a bíróság által megállapított határidőn belül élhetnek.

Utolsó frissítés: 10/04/2018

E lap nemzeti nyelvű változatát az adott tagállam tartja fenn. Az Európai Bizottság szolgálata készíti el a fordításokat a többi nyelvre. Előfordulhat, hogy az eredeti dokumentumon az illetékes tagállami hatóság által végzett változtatásokat a fordítások még nem tükrözik. Az Európai Bizottság nem vállal semmifajta felelősséget az e dokumentumban szereplő vagy abban hivatkozott információk vagy adatok tekintetében. Az ezen oldalért felelős tagállam szerzői jogi szabályait a Jogi nyilatkozatban tekintheti meg.

A házasság felbontására és a különválásra alkalmazandó jog - Ausztria

A 7. cikk (2)–(4) bekezdése – Az alkalmazandó jog megválasztásáról szóló megállapodásra vonatkozó alaki előírások

Az osztrák jog nem rendelkezik további alaki előírásokról az alkalmazandó jog megválasztásáról szóló, az 1259/2010/EU rendelet 7. cikke (2)–(4) bekezdése szerinti megállapodásra vonatkozóan.

Az 5. cikk (3) bekezdése – Az alkalmazandó jog kijelölésének lehetősége az eljárás során

Az osztrák jog szerint (IPRG 11.§.(3)) a házastársak – az 1259/2010/EU rendelet 5. cikkének (3) bekezdése szerint – a bíróság előtt az eljárás során is kijelölhetik az alkalmazandó jogot, feltéve hogy az alkalmazandó jog kijelölése kifejezetten megtörténik, és nem csupán ráutaló magatartással kerül arra sor.

Utolsó frissítés: 07/08/2017

E lap nemzeti nyelvű változatát az adott tagállam tartja fenn. Az Európai Bizottság szolgálata készíti el a fordításokat a többi nyelvre. Előfordulhat, hogy az eredeti dokumentumon az illetékes tagállami hatóság által végzett változtatásokat a fordítások még nem tükrözik. Az Európai Bizottság nem vállal semmifajta felelősséget az e dokumentumban szereplő vagy abban hivatkozott információk vagy adatok tekintetében. Az ezen oldalért felelős tagállam szerzői jogi szabályait a Jogi nyilatkozatban tekintheti meg.

A házasság felbontására és a különválásra alkalmazandó jog - Portugália

A 7. cikk (2)–(4) bekezdése – Az alkalmazandó jog megválasztásáról szóló megállapodásra vonatkozó alaki előírások

Nincs közlendő.

Az 5. cikk (3) bekezdése – Az alkalmazandó jog kijelölésének lehetősége az eljárás során

Nincs közlendő.

Utolsó frissítés: 22/01/2018

E lap nemzeti nyelvű változatát az adott tagállam tartja fenn. Az Európai Bizottság szolgálata készíti el a fordításokat a többi nyelvre. Előfordulhat, hogy az eredeti dokumentumon az illetékes tagállami hatóság által végzett változtatásokat a fordítások még nem tükrözik. Az Európai Bizottság nem vállal semmifajta felelősséget az e dokumentumban szereplő vagy abban hivatkozott információk vagy adatok tekintetében. Az ezen oldalért felelős tagállam szerzői jogi szabályait a Jogi nyilatkozatban tekintheti meg.

A házasság felbontására és a különválásra alkalmazandó jog - Románia

A 7. cikk (2)–(4) bekezdése – Az alkalmazandó jog megválasztásáról szóló megállapodásra vonatkozó alaki előírások

Az alkalmazandó jog megválasztásáról szóló megállapodásokra – az 1259/2010/EU rendelet 7. cikkének (1) bekezdésében előírtak mellett – nem vonatkoznak további alaki követelmények.

Az 5. cikk (3) bekezdése – Az alkalmazandó jog kijelölésének lehetősége az eljárás során

A román jog szerint a házastársak a bírósághoz fordulás után is kijelölhetik a házasság felbontására alkalmazandó jogot, azonban ezt legkésőbb az első olyan bírósági tárgyalás időpontjáig meg kell tenniük, amelyre a házastársak törvényes idézést kaptak.

Utolsó frissítés: 16/10/2015

E lap nemzeti nyelvű változatát az adott tagállam tartja fenn. Az Európai Bizottság szolgálata készíti el a fordításokat a többi nyelvre. Előfordulhat, hogy az eredeti dokumentumon az illetékes tagállami hatóság által végzett változtatásokat a fordítások még nem tükrözik. Az Európai Bizottság nem vállal semmifajta felelősséget az e dokumentumban szereplő vagy abban hivatkozott információk vagy adatok tekintetében. Az ezen oldalért felelős tagállam szerzői jogi szabályait a Jogi nyilatkozatban tekintheti meg.